

Op bezoek bij Hans de Jong, Pauwstaarten fokker uit Drachten

Dit spreekt voor zich, een schoonheid van een Pauwstaart. (Foto Hans de Jong)

In het centrum van Drachten op een steenworp afstand van het vrij drukke winkelcentrum, woont Hans de Jong, Pauwstaartenfokker. Ik had niet verwacht in zo'n rustige en ruime omgeving terecht te komen. Hans en zijn vrouw Annemiek beschikken over een mooie achtertuin, waarin alles er tot in de puntjes verzorgd uit ziet.

Tekst: Seerp Boersma

Foto's: Seerp Boersma, Hans de Jong

Dat is ook zo met zijn nieuwe duivenverblijf

Dit is te verklaren als het beroep van Hans aan de orde komt. Vanaf zijn schooltijd is Hans kok van beroep, hierbij is accuratesse een vereiste. Men kan gerust stellen dat hij een perfectionist is. Als je bij zijn duivenverblijf rondkijkt is er geen twijfel mogelijk, dat dit bij hem wel goed zit. Hans is 58, samen hebben ze drie kinderen, die al een tijdje zelfstandig wonen. Ze zijn opa en oma van twee

kleinkinderen en inmiddels zijn ook nummer drie en vier onderweg.

Het ontstaan van zijn duivenhobby

Vroeger toen we jong waren, had ik bij mijn vader op de boerderij alle kans om dieren te houden en dat deed ik dan ook. Vanaf 1986, na de geboorte van mijn oudste zoon, toen ik meer aan huis was, ben ik met Pauwstaarten begonnen. Ik heb toen veel kleurslagen gehad, nu is dat veel minder en vanaf volgend jaar ga ik alleen verder met wit met als doel om deze kleurslag te verbeteren, want hieraan schort het nog wel eens. Ook heb ik nog een paar jaar Amsterdamse Baardtuimelaars gehad, maar op de lange duur konden die me niet genoeg bekoren. Daarnaast mag ik me gelukkig prijzen, dat ik een vrouw heb die achter mijn hobby staat.

Wat is eigenlijk de Pauwstaart

De meeste mensen zullen de benaming van dit mooie ras kunnen begrijpen, ze lijken sprekend op een pauw in pronk-houding. Het ras wordt ondersteunt door een bescheiden maar uiterst actieve speciaalclub. De Pauwstaart vindt zijn

Het linker gedeelte, met daarbij nu de geplaatste losse voliëre, voor het baden en de nodige zonnewarmte. (Foto Hans de Jong)

Een deel van het fraaie onderkomen van de Pauwstaarten.

De broedvakken zijn voorzien van eigengemaakte afneembare fronten, ook hier roosters op de bodem. (Foto Hans de Jong)

oorsprong in Indië, in 1555 wordt ze al uitgebreid beschreven door de Duitse auteur Conrad Gesner, later gevolgd door herdrukken en beschrijvingen in andere landen, waaronder Engeland. Er wordt vanuit gegaan dat ze door Spaanse of Portugese zeevaarders vanuit Bombay en Calcutta naar Europa zijn gebracht. Ook hebben zo rond 1600 de Hollandse zeevaarders daaraan hun bijdrage geleverd. De duif sloeg vrijwel meteen aan vanwege haar gratie en elegantie. De beschrijving werd wel op verschillende wijzen benaderd, maar dat deed niets af aan de belangrijkheid. Veel landen hadden eigen wensen omtrent de staartdracht, type en het ronde lichaam. Toen in 1950 de Pauwstaartclub werd opgericht ontstond een meer gelijklopende standaard, waardoor ze uiteindelijk op het huidige niveau uitkwamen. Dit gebeurde toen onder de bezielende leiding van de heren Moezelaar, Timmer en Dekkers.

Het houden en fokken van Pauwstaarten

Zoals met zoveel rassen hebben fokkers vaak de neiging om tot veel productie over te gaan en daardoor overbevolking hebben. Het spreekt voor zich dat dit erg nadelig kan zijn voor het selecteren van duiven, vanwege het gebrek aan overzicht dat dan ontstaat.

De Pauwstaart gedijt het beste op een fokbeleid waarbij men met een zekere visie de selectie laat plaatsvinden. Dit wordt in de club de eerste stap genoemd om van liefhebber naar fokker te groeien. Ook is de behoefte aan veel informatie een belangrijke factor. Dit bereik je door je aan te sluiten bij de speciaalclub.

Ondanks dat de Pauwstaart een gemakkelijk te fokken ras lijkt, komt hierbij toch wel het nodige kijken, waarmee je rekening te houden hebt. Als ik zie hoe Hans omgaat met de verdieping van het ras, en het tot zich nemen van de criteria die daarbij een rol spelen, toont dit wel de ware fokker. Hij geeft ook aan dat hij volgend jaar slechts met wit verder wil en dat de andere kleurslagen weggaan. Dit is naar zijn overtuiging, de weg om zich volledig te kunnen richten op nog meer verbetering van het ras. Hier is veel voor te zeggen, veel fokkers maken de beginnersfout om één van de moeilijkste kleurslagen te kiezen, waarbij tegenslag veel teleurstelling oplevert. Ook zijn veel kleurslagen niet te combineren, waardoor men afdwaalt naar een verkeerd niveau. Een van te voren gemaakt plan -indien mogelijk in overleg met een goede fokker-, is erg belangrijk. Daarbij heb je vaak het geluk dat zo'n fokker je ook nog op weg helpt met goede en verwante dieren.

Hans toont het gemak, waarmee hij het front kan wegnemen, waardoor de nodige werkzaamheden een stuk gemakkelijker worden.

Hans in zijn prachtige hok, alles ziet er tot in de puntjes verzorgd uit. De ruimte en reinheid stralen ervan af.

Witte doffer. (Foto Hans de Jong)

Een staart van een Pauwstaart zoals die hoort te zijn. Geen spatje of vuiltje te zien!

Tot slot nog even de volgorde van zwaarwegende punten: 1: verhoudingen en balans; 2: beenstelling; 3: buikvulling, ronding; 4: vleugeldracht, vleugelformaat; 5: kop/halsligging; 6: staartformaat.

Hans heeft zelf eerder 'Artikel over Pauwstaarten in Drachten' geschreven

Dit artikel schreef hij om zijn ervaringen met lezers te delen, hoe hij weer met Pauwstaarten was begonnen, nadat hij er een paar jaar tussenuit was geweest. Dit wil ik u voor een deel niet onthouden.

Na een erg drukke periode in 2012 ben ik sinds enige tijd weer eens naar de NBS bondsshow geweest, met als doel de contacten in de sierduivenwereld weer op te pakken. Op deze tentoonstelling was de Pauwstaartclub aanwezig, met een aantal leden die daar een aantal fantastische Pauwstaarten showden van hoog niveau. Het stond voor mij al vast dat ik weer Pauwstaarten wilde gaan fokken. De eerste contacten waren dan ook weer snel gelegd. Ook waren er fokkers die mij wel weer aan goede dieren wilden helpen. Op zulke fokkers kan een speciaalclub trots zijn.

Thuisgekomen dacht ik verder na. Welke kleur wil je? Voldoet je hok nog? Met hoeveel koppels wil je beginnen?

Eerst heb ik me toen weer aangemeld als lid van de Pauwstaartclub. Daarna ben ik me eens goed gaan verdiepen, in hoe ze zich de afgelopen jaren hadden ontwikkeld. En daarbij ook in de resultaten van diverse fokkers in binnen- en buitenland. Hiervoor is internet een prima hulpmiddel.

Zo heb ik telefonisch contact gezocht met verschillende fokkers en met een aantal een afspraak gemaakt om eens op het hok te komen kijken. Onder-tussen besloot ik om een nieuw hok te bouwen. Het duivenhok dat er stond heb ik te koop gezet en was binnen twee weken verkocht. De bouw van het nieuwe hok duurde van april tot en met augustus. Ik heb zelf veel gedaan en ik kan wel zeggen dat je dat een

goed gevoel geeft. Eveneens werd de voorjaarsvergadering van de Pauwstaartclub bezocht. Dit gaf mij een gevoel van thuiskomen. Alleen de plaats Harderwijk was anders, verder was er voor mijn gevoel niet veel veranderd. Op een gegeven moment wist ik welke kleuren ik op het hok wilde hebben, witroeken en 'kleurtjes.'

Begin september kreeg ik een uitnodiging van John Hartman om Pauwstaarten te komen kijken.

Op een mooie zaterdag dus naar Wijchen. Met mij waren er nog een paar fokkers uitgenodigd. Het was vooral een gezellige dag waarbij de Pauwstaart centraal stond. Wat leer je dan weer veel van elkaar over dit mooie ras. Ook de inwendige mens kwam niets tekort. Een Duitse gast verzorgde me daar een BBQ, waar ik als kok nog wat van geleerd heb. Dit was echt genieten. Het spreekt haast voor zich, dat ik thuiskwam met een mand vol duiven in diverse kleuren. Een week later ging ik op bezoek bij Ben Veldhuis in Hengelo. Het doel was om een passende doffer te vinden voor een witte duivin die ik mee had genomen. Na enig speurwerk in een hok vol met fraaie duiven lukte dit. Dit nieuwbakken koppel bleek ook nog verwant aan elkaar te zijn. In dat hok viel mij op dat er vloerroosters lagen. Na nog vele duiven te hebben bekeken, ben ik weer naar Drachten afgereisd met een koppel Engelse kortvoorhoofd tuimelaars extra in de mand, en de toezegging van Ben dat hij nog twee fokkoppels wit voor me zou uitzoeken. Vanaf dit moment was de basis gelegd voor mijn witten. Onderweg naar huis denk je nog even na over je hokbezoek van die middag en kom je tot de conclusie dat je bij Ben altijd weer iets leert over de Pauwstaarten. Verder heb ik dit jaar samen met Ties v.d. Veen de clubdag in America (L) en de clubshow bezocht en zelf bezocht ik de Oneto, FSC en de Yung Bird Show van de Central Fantail Club. Van de laatste ben ik ook weer lid geworden. Al met al heb ik dat jaar weer heel veel Pauwstaarten gezien. Het is mij opgevallen dat er in Nederland heel goed materiaal zit bij veel fokkers en dat zij ook bereid zijn om goede fokdieren af te staan. Ik fok dit jaar met 10 koppels Pauwstaarten en een koppel EKV.

Gezien je gedrevenheid, moet je wel goede resultaten hebben gehaald, kun je er een paar aangeven?

"Daar gaat het me uiteindelijk niet eens zo zeer om, ik geniet meer van de omstandigheden om dit zoveel mogelijk tot stand te brengen. Maar ik had wel een aantal hoogtepuntjes, bijvoorbeeld tweemaal het winnen van het Gouden Tientje in Zuidlaren op de Noordshow. Meedoen met de Central Fantail Club in Duitsland met zo'n 1.200 Pauwstaarten was voor mij wel één van de hoogtepuntjes in de duivensport. Toen in ons land de Europashow gepland stond, die niet door kon gaan vanwege vogelgriep, was dit wel een flinke teleurstelling."

Hans geniet van alles wat met tentoonstellen te maken heeft, de samenwerking, de saamhorigheid en de contacten onderling. Te winnen prijzen zijn leuk, zegt Hans, maar wat er zich omheen afspeelt, daar gaat het mij hoofdzakelijk om.

Heb je ook functies bekleed op bestuurlijk vlak?

Ja, wel een paar, bij de Pauwstaartclub ben ik ongeveer 10 jaar secretaris geweest, op de Noordshow was

Het embleem van de Central Fantail Club. (Foto Hans de Jong)

Jonge Pauwstaarten in opvallend diepe broedschalen. (Foto Hans de Jong)

Deze jonkies zullen niet snel over de rand tuimelen.

Deze jongen laten zich al graag zien.

ik diergroepsecretaris. En plaatselijk ben ik secretaris geweest bij Kleindiersport Smallerland. Verder ben ik lid van de Friesche Sierduiven Club en Central Fantail Club.

Wat doe je aan gezondheid en ziektepreventie?

Wat de gezondheid betreft, goede omstandigheden in het hok, reinheid en goede ventilatie en waken voor overbevolking. Ook ent ik tegen Paramyxio en onderzoek altijd op het geel en wormen. Ziektes heb ik wel gehad, met name coccidiose, maar sinds ik mijn Pauwstaarten op roosters

houd, is dit helemaal over. Eerder had ik beukensnippers, maar nu heb ik roosters op een gemakkelijk te reinigen ondervloer van geïsoleerd beton met een gladde bovenlaag. De duiven krijgen voer van een bekende leverancier, met daarin toegevoegde geperste korrels. Daarnaast eivoer, calcium, vitaminen en mineralen en knoflookolie. Het hok heb ik niet gebouwd als een typisch duivenhok, maar met ramen die gemakkelijk verwijderd kunnen worden. Op dit moment heb ik de ramen dicht, maar heb voldoende ventilatie op een goed doordachte mechanische wijze. Gevolg: minder stof en vocht.

Alles is netjes opgeborgen, weggewerkt en mooi binnen handbereik.

Samen met Hans heb ik kunnen constateren dat het lucht-milieu in het hok perfect was. Hij heeft geen ventilatie via het plafond, maar luchtroosters in de achterzijde van het hok, met daarbij een aantal ventilatoren. Een systeem waar heel goed over is nagedacht!

Wanneer begin je en eindig je met het broedseizoen?

Ik start gewoonlijk eind maart en ga meestal door tot na de langste dag, het houden van Pauwstaarten vraagt hier ook om. De uitval van niet genoeg aan de eisen voldoende dieren is nogal groot. Met zes tot zeven weken kun je de eerste selectie al doen. Ik kweek nog met drie koppels in kleur (dit jaar voor het laatst) en in de herfst probeer ik met 18 koppels witten verder te gaan. Voor de handel, om medefokkers te werven is het ras niet veel gevraagd helaas. Soms zijn ze wel gewild als tilduiven, voornamelijk vanwege hun pronklust. Voordat ik begin met broeden is het wel nodig om zo'n 10 à 14 staartpennen van buitenaf te verwijderen. Dit is om 'ongelukjes' in de broedhokken te voorkomen. Daarnaast gebruik ik vrij diepe

broedschalen, ze worden eigenlijk verkocht als bloempotten en je kunt ze alleen maar kopen bij een tuincentrum. Maar ze zijn ideaal als broedschaal.

Ga je naar het buitenland om aan vers bloed of verbetering te komen?

Ja, Kroatië, Canada en Amerika zijn de grootste leveranciers van deze duiven. Omdat de Pauwstaart een mondiaal ras is, is het vrij vanzelfsprekend dat zich in diverse landen topfokkers bevinden, waarvandaan ik dan ook regelmatig dieren betrek. Vrij recent heb ik uit Canada en Kroatie duiven geïmporteerd.

Ik zag meteen dat je al jonge Pauwstaarten in een grote kooi had zitten, train je ze altijd hierin?

Ja, je kunt niet vroeg genoeg beginnen met de training. Je kunt ook meteen zien dat ze rust en kalmte uitstralen en niet opvliegen als je er bij gaat staan.

Heb je wensen betreffende de tentoonstellingen?

Graag zou ik in alle windstreken, verdeeld over het land een grote show hebben, waarbij de Champion Show zijn plek kan houden. Zelf kom ik daar helaas haast nooit vanwege de show in Duitsland, maar ik vind deze wel belangrijk in het geheel.

Wat een mooie en perfecte manier van houden en verzorgen van Pauwstaarten hanteert Hans. In het hok ziet het er keurig en schoon uit, met een verlichting van ledlampen die op een heel professionele manier worden bediend. Een hoeveelheid duiven, waarvan je qua aantallen nooit in de stress zult schieten. Hierdoor is er volop leef- en vlieg-ruimte ontstaan voor de Pauwstaarten.

Hans bedankt dat ik even mocht meegenieten en nu nog nagenieten van wat je tot stand hebt gebracht. Veel succes in de beleving van je mooie hobby. ●

Een paar jongen van dit jaar in de loopkooi. Het pronken zit er al vroeg in.